

سورة الاحقاف

ناباروری

⊙ باردار نشدن تا یک سال علیرغم عدم استفاده از روش های پیشگیری از بارداری و داشتن تماس جنسی منظم برای باردار شدن

ناباروری اولیه و ثانویه

- ◉ ناباروری اولیه در اکثریت قریب به اتفاق زوجین نابارور
- ◉ ناباروری ثانویه در درصد کمتری از زوجین نابارور (داشتن تجربه بارداری و زایمان و داشتن فرزند و رویارویی با مشکل برای فرزند بعدی
- ◉ حل مشکل زوجین نابارور و دستیابی آنان به تعداد فرزند دلخواه سبب افزایش قابل قبول نرخ باروری کلی است

شیوع ناباروری

- آمار جهانی ناباروری: ۱۵٪-
۱۰٪ زوج های ۱۵-۴۴ سال
- افزایش شیع و نیاز به درمان ناباروری در سال های اخیر به دلایل احتمالی زیر:
  - افزایش شیوع و میزان ناباروری
  - شرایط محیطی و آلودگی های شهرهای مدرن و پیشرفته
  - آگاهی بیشتر از درمان پذیر بودن مشکل
  - دسترسی بیشتر به امکانات درمانی و مراکز تخصصی
- گزارش WHO: وجود ۱ زوج نابارور در هر ۴ زوج در کشورهای در حال توسعه
- آمارهای متفاوت از ایران. برآورد وجود حدود ۳ میلیون زوج نابارور در کشور

علل عمومی ناباروری

- ◉ سموم عبارتند از : حشره کش ها یا مواد افزودنی، مواد شوینده، مواد آرایشی و داروها و حتی وسائل منزل
- ◉ عدم امکان حذف مواد شیمیایی بطور کامل از زندگی، ولی حداقل می توانیم تماس خود را با مواد شیمیایی که مضر به نظر می آیند، کاهش دهیم.
- ◉ بررسی ها حاکی از تأثیر شدید مواد سمی بر تخریب کروموزومها است که در جنین در حال تکثیر، موجب سقط جنین یا تولد نوزاد با نقص های کروموزومی می شود.
- ◉ بدون علامت بودن در اغلب موارد
- ◉ شیوع عفونت های کلامیدیا و گنوره در زنان و مردان
- ◉ عفونت لگنی در ۱۵-۱۰ درصد از بیماران کلامیدیایی که منجر به بسته شدن لوله ها می گردد.
- ◉ توجه بیشتر و شناسایی زنان زیر ۲۵ سال دارای فعالیت جنسی
- ◉ توجه بیشتر و شناسایی افراد بالای ۲۵ سال با ارتباط جدید جنسی

عفونت ها

سموم و آلودگی های محیطی

علل ناباروری در زنان

- مشکلات تخمک گذاری
- افزایش سن به علت تاخیر در ازدواج و فرزند آوری ، نارسایی زودرس تخمدان، سرطان ها و افزایش بقای بیماران
- سندرم تخمدان پلی کیستیک: شیوه زندگی سالم
- اندومتریوز
- آلودگی های محیطی
- مشکلات لوله های رحمی
- چسبندگی و اعمال جراحی
- عفونت های بدون علامت از جمله کلامیدیا
- فیبروم
- مشکلات دهانه رحم (سرویکس)

علل ناباروری در مردان

○ سن بالا

○ عوامل ژنتیکی یا مادرزادی

■ انسداد مجاری خارج کننده اسپرم بعلت مادرزادی یا عفونت

○ سموم و آلودگی های محیطی

○ شیوه زندگی (نحوه لباس پوشیدن)

○ سرطان

○ داروها

راهکارهای پیشنهادی WHO

- افزایش آگاهی عمومی درباره رفتارهای جنسی پرخطر
- دسترسی به کاندوم های با کیفیت و قیمت مناسب
- تشویق مبتلایان به STIs برای مراجعه سریع به پزشک همراه با همسر
- گنجاندن درمان STIs در خدمات بهداشتی اولیه
- ایجاد سرویس اختصاصی برای افراد با رفتار جنسی پر خطر: زنان خیابانی، معتادان به مواد مخدر و زندانی ها
- فراهم کردن امکان درمان صحیح و موثر زوجین و آموزش به آنها
- غربالگری بیماران بدون علامت بالینی (سیفلیس، کلامیدیا...)
- فراهم کردن امکان مشاوره و آزمایش اختیاری برای ایدز
- پیشگیری و مراقبت از سیفیلیس و التهاب ملتحمه نوزادان
- مشارکت همگانی از جمله بخش خصوصی و جامعه در پیشگیری و مراقبت از بیماری های آمیزشی

رویکرد های برنامه ناباروری:

- ◉ ارتقای آگاهی، نگرش و عملکرد جامعه در زمینه عوامل مستعدکننده ناباروری
- ◉ احصای عوامل مستعدکننده ناباروری از جمله عوامل محیطی و همکاری برای طراحی مداخلات لازم با کمک دستگاه های مرتبط
- ◉ استانداردسازی خدمات ناباروری مشتمل بر: تدوین چارچوب استاندارد غربالگری، تدوین چارچوب و سطح بندی استاندارد رایجه خدمت و تامین خدمات ناباروری
- ◉ توانمندسازی رایجه کنندگان خدمات باروری سالم در خصوص بسته خدمتی ناباروری
- ◉ مشارکت در راستای ایجاد دسترسی به پوشش کامل بیمه خدمات ناباروری

رویکرد های برنامه ناباروری:

- ⊙ تعیین و ادغام جنبه های سلامت روانی و اجتماعی ناشی از ناباروری در بسته های خدمت
- ⊙ همکاری در تدوین چارچوب پایش و ارزشیابی مراکز ارائه خدمت مشتمل بر ایجاد سیستم ثبت اطلاعات برای بررسی نتایج و عوارض درمان ها
- ⊙ پی گیری ایجاد بستر قانونی مناسب برای اهدای جنین
- ⊙ تعیین اولویت های پژوهش های کاربردی در راستای ناباروری با توجه به همه ابعاد سلامت
- ⊙ تسهیل تشریفات قانونی فرزندخواندگی برای برقراری ارتباط بین زوجین نابارور و زوجینی که تمایل به اهدای فرزندشان دارند.

شیوه زندگی سالم

⊙ ریسک ناباروری در برخی از شیوه های زندگی:

۱. استعمال دخانیات،

۲. ازدواج دیر،

۳. فرزندآوری بسیار دیر

۴. فرزندآوری بسیار زود،

۵. STIs

۶. بهره گیری نادرست از تلفن های همراه،

۷. برخی رژیم های خاص غذایی و ...

⊙ الزام نیاز به مداخلات آموزشی.

شناسایی عوامل ناباروری و مداخلات فرابخشی

○ برخی عوامل محیطی:

۱. مسمومیت فلزات سنگین،

۲. آلودگی هوا،

۳. سموم کشاورزی ...

○ لزوم همکاری فرابخشی برای تغییر و اصلاح این موارد

استاندارد سازی خدمات ناباروری در سطح پیشگیری

- نبودن چارچوب ملی خدمات تشخیصی و درمانی ناباروری
- رویکرد خاص در مرکز خاص
- تشخیص و درمان دیررس و پیامدهای آن

توانمند سازی ارایه کنندگان خدمات باروری

- ⊙ نو بودن مقوله ناباروری در سیستم ارایه خدمات بهداشتی
- ⊙ بازنگری بسته های خدمت با نگاه ادغام ناباروری
- ⊙ آموزش ارائه کنندگان خدمات باروری سالم به منظور:
  - a. آموزش های مرتبط شیوه زندگی سالم و پرهیز از رفتار پرخطر
  - b. هدایت افراد مشکوک به اختلالات ناباروری به سطوح بالاتر

مشارکت در راستای ایجاد دسترسی به پوشش کامل بیمه خدمات ناباروری

- هزینه های بالای خدمات ناباروری
- امکان پذیر نبودن پرداخت هزینه ها برای درصد قابل توجهی از مردم
- مشکل در دستیابی به تعداد دلخواه فرزند
- لزوم دسترسی و تسهیلات مناسب به خدمات بازگشت باروری پس از اعمال جراحی پیشگیری از بارداری.

ناباروری و سلامت اجتماعی و روانی

- لزوم توجه به همه ابعاد سلامت زوجین (روانی، اجتماعی، ...) در تدوین بسته خدمات استاندارد ناباروری
  - لزوم تامین خدمات ناباروری توسط یک گروه با پرداختن به همه ابعاد سلامت زوج
  - تصور کامل و سالم بودن
  - احساس عدم کفایت در صورت ناباروری
  - فعالیت جنسی
  - اعتماد به نفس
  - احساس تنهایی عدم حمایت و عدم فهم متقابل
  - احساس طرد شدن
  - رویارویی با درمان های پرزحمت
  - وسواس در مورد باردارشدن
  - احساس افسردگی، ناتوانی، ناامیدی
- و...

همیشه ، اهی وجود دارد...

موفق و پیروز
باشید